

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Príprava a realizácia vzdelávania v teréne z geografie (vlastivedy)

PaedDr. Darina Výbohová, PhD.
Metodicko-pedagogické centrum
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Príprava a realizácia vzdelávania v teréne z geografie (vlastivedy)

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Potreba zaradenia tohto vzdelávacieho programu vychádza svojimi cieľmi a obsahom zo školského vzdelávacieho programu, vyplynula aj z analýzy vzdelávacích potrieb v projekte Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov, ako aj zo spätnej väzby účastníkov predchádzajúcich vzdelávaní, ktorí prejavili záujem o získanie zručností pri plánovaní a realizácii exkurzie, ako pri úspešnom organizovaní takejto organizačnej formy riadiť procesy učenia sa. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2013/2014 taktiež odporúča voliť účinné vzdelávacie stratégie na rozvíjanie procesu učenia sa a tiež získavanie komunikačných zručností (Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2013/2014).

Výsledky pedagogických a psychologických výskumov svedčia o tom, že žiaci získavajú trvalé vedomosti len aktívnym zapojením sa do vzdelávania. Vyučovací proces nie je často orientovaný na aktívne učenie sa žiaka. Chýba iný pohľad na proces učenia sa žiaka. Jedným z iných pohľadov je aj využitie organizačnej formy vzdelávania v teréne. V školskej praxi sa v súčasnosti využíva organizačná forma exkurzia alebo vychádzka, pri ktorých sú žiaci v prevažnej miere pasívni. Aktivita žiakov je často nahradená výkladom učiteľa alebo pozvaného sprievodcu. Zámerom vzdelávania v teréne je orientovať sa na aktívnu činnosť žiakov. Žiaci získajú zručnosť pracovať priamo v teréne, kde budú využívať pozorovanie, meranie, výpočty, náčrty a pod. čo konkrétne závisí od lokality. Úlohy budú zamerané na geografické a vlastivedné poznatky a zručnosti vo vybratých lokalitách. Aby vzdelávanie v teréne bolo skutočne o aktívnej činnosti žiakov, navrhujeme tento program, v rámci ktorého **si pedagogickí zamestnanci rozšíria kompetencie plánovať a realizovať vzdelávanie v teréne**. Zámerom vzdelávania je porozumieť pedagogickej koncepcii orientovanej na rozvoj osobnosti žiaka a naučiť sa plánovať zmenu procesov výchovy a vzdelávania, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii pri práci v skupinách aj prostredníctvom vzdelávania v teréne a tým zlepšiť kvalitu výchovno-vzdelávacej práce v škole odpoveďami na otázky: Prečo? Čo? Ako? (realizovať).

Naplánované ciele vzdelávacieho programu umožňujú účastníkom naučiť sa a v praktickej podobe uplatniť teoretické poznatky získané na 1. stretnutí.

Vzdelávanie je zamerané na komplexnejší prístup v príprave na vzdelávanie v teréne, kde dominuje prístup k riadeniu procesov učenia sa žiaka cez metódy práce s využitím štýlov učenia sa. S odvolaním sa na najnovšie poznatky o procese učenia sa žiaka, je úlohou učiteľa vytváranie priestoru pre aktívne učenie sa žiaka, v ktorom by spoznal a uplatnil svoje schopnosti a zároveň mohol rozvíjať všetky zložky svojho intelektu. Realizáciou programu si pedagogickí zamestnanci **prehĺbia a rozšíria** geografické a vlastivedné poznatky, **zdokonalia sa** v príprave vzdelávania v teréne, a **budú si rozvíjať zručnosti v navrhovaní** vhodných úloh pre skupinovú prácu v teréne. Vzdelávanie bude ukončené prezentáciou návrhu vzdelávania v teréne s využitím medzipredmetových vzťahov a skorigovaných pracovných listov navrhnutých dištančne. Jednotlivé návrhy pracovných listov s konkrétnymi zadaniami úloh budú využité priamo v teréne na aktívnu činnosť účastníkov, ktorí budú pracovať v skupinách. Konkrétne lokality sa v riadenej diskusii dohodnú na 1. stretnutí podľa toho, z ktorého regiónu budú na vzdelávaní pedagogickí zamestnanci, aby sa zabezpečila čo najväčšia prepojenosť s regiónom, v ktorom budú učiteľia vo svojej pedagogickej praxi využívať získané poznatky a zručnosti pri príprave návrhu na vzdelávanie v teréne vo svojej škole.

Vzdelávanie je určené pre učiteľov geografie na základných školách, špeciálnych základných škôl a stredných školách a učiteľov primárneho vzdelávania predmetu vlastiveda.

Druh kontinuálneho vzdelávania: aktualizčné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná (prezenčná a dištančná)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ: Rozšíriť kompetencie pedagogických zamestnancov o zručnosť prípravy vzdelávania v teréne s realizáciou naplánovaných úloh v pracovných listoch.

Špecifické ciele:

- prehliť si poznatky o organizačnej forme – vzdelávanie v teréne,
- prehliť si zručnosti v plánovaní vzdelávania v teréne – trasu, úlohy na lokalitách,
- rozvíjať si zručnosť vypracovať pracovné listy,
- rozvíjať si zručnosť realizovať úlohy v teréne,
- rozšíriť si schopnosť zhodnotiť priebeh takejto formy vzdelávania.

Obsah vzdelávacieho programu:

Tematické okruhy a témy	Forma	Časový rozsah
Modul 1: Vzdelávanie v teréne – organizačná forma <ul style="list-style-type: none"> - porovnanie projektového prístupu pri príprave vzdelávania v teréne s tradičnou prípravou - učebný cieľ vzdelávania v teréne s určením úrovne podľa Bloomovej taxonómie 	prezenčná	3 4
Modul 2: Príprava vzdelávania v teréne – trasa, úlohy na lokalitách <ul style="list-style-type: none"> - výber témy z geografie (z vlastivedy) - návrh trasy a lokalít vzdelávania v teréne - návrh učebného cieľa k zvolenej téme a trase - štruktúra vzdelávania v teréne s orientáciou na riadenie procesu učenia sa žiaka 	prezenčná	1 1 2 2
Modul 3: Tvorba úloh do pracovných listov <ul style="list-style-type: none"> - úlohy do pracovného listu na riešenie pre jednotlivé lokality - metódy a prostriedky na realizáciu úloh počas vzdelávania v teréne - čas potrebný na realizáciu úloh Výstup z dištančnej formy: Spracované návrhy úloh do troch pracovných listov. Formát A4, v tlačenej podobe.	dištančná	8
Modul 4: Realizácia úloh v teréne <ul style="list-style-type: none"> - realizácia navrhnutého vzdelávania v teréne, práca v skupinách podľa zadaných úloh v pracovných listoch, s orientáciou na riadenie procesu učenia sa žiaka – riešenie priamo v teréne - návrh relaxačných úloh a metód na zvýšenie pozornosti a výkonnosti a ich realizácia - zhodnotenie účinnosti zaradených úloh a metód do procesu učenia sa žiaka na vzdelávaní v teréne 	prezenčná	16 4 4
Spolu	prezenčne dištančne	37 8

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu **Príprava a realizácia vzdelávania v teréne** dokáže aplikovať aktualizované poznatky z oblasti plánovania vzdelávania v teréne a získané zručnosti návrhom a realizáciou úloh priamo v teréne pri riešení úloh do prípravy realizácie vzdelávania v teréne pre žiakov; vie vybrať a použiť vhodné úlohy a metódy podporujúce aktivitu žiakov; vie stimulovať a rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov pri riešení úloh v skupinách priamo v teréne.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Spolu 45 hodín, z toho 37 hodín prezenčne a 8 hodín dištančne

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategórie:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovacia predmet: geografia, vlastiveda

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedených podkategóriách, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu geografia alebo vlastiveda v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania na vzdelávanie:

Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom vzdelávania.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Požiadavky na ukončovanie vzdelávacieho programu

1. Účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Splnenie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia, ktorej obsahom je návrh vzdelávania v teréne s využitím medzipredmetových vzťahov, spracovaná v programe PowerPoint v rozsahu cca 10 snímok.

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant: RNDr. Jaroslava Michalová - učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, s aprobáciou geografia – biológia, MPC Regionálne pracovisko, Horná 97, Banská Bystrica

Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z v znení neskorších predpisov.

Lektori: RNDr. Jaroslava Michalová a učители pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učители pre predmety geografia a vlastiveda.

Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý stručný študijný materiál v elektronickej podobe a úlohy na dištančné vzdelávanie (elektronicky).

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch vyhradených regionálnymi pracoviskami Metodicko-pedagogického centra, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť prostredníctvom samovzdelávania využitím študijného materiálu a s využitím dištančných úloh. Spätnú väzbu na vyriešené dištančné úlohy poskytne lektor. Pri vzdelávaní budú aktívne využívané IKT prostriedky – na 1. stretnutí a pri prezentácii záverov.

Technické a informačné zabezpečenie:

Dataprojektor, PC, tabuľa, študijný materiál a dištančné úlohy pre účastníkov vzdelávania - vypracovaný lektorom a garantom; účastníkom bude poskytnutý elektronicky.

Návrh počtu kreditov:

Spolu **11 kreditov** – 9 kreditov za absolvovanie vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.